

REDACȚIA

Nr. 225, Deák Ferencz-n. Nr. 8

ABONAMENTUL

în Anstro-Ungaria: un an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor.; pe 1/4 de an cor.; pe 1 lună 2 cor. și de Duminică pe an — 4 coroane. — Pentru România și strălătime pe an: 40 fracl.

inscripție nu se napolaza

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deák Ferencz-n. Nr. 8

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Revisuirea legii de naționalități.

(R). Un nebun aruncă peatra în apă și o sută de oameni cuminți nu o pot scoate, — zice proverbul. Cu nimic nu se poate dovedi acest adevăr mai bine, decât cu propunerea Secuilor din Trei-Scaune care face deja ocolul întregului glob unguresc, provocând pretutindeni discuție și scoțând din întunerecul necunoscutului o mulțime de «patrioți» cari se întrec să dea soluțiuni pentru fericirea și mărirea patriei, dar mai ales pentru înlăturarea ce amenință neamul arpadin.

«Budapesti Hirlep» (dela 14 Dec.) se ocupă și ea cu această chestie.

Ea zice:

„Comitatul Trei-Scaune are dreptate dar ca tocmai acum să fie vremea potrivită pentru a revisui ori desființa legea de naționalități, nu credem. Stăm în fața alegerilor și a arunca în mijlocul agitațiilor politice chestia de limbă ar însemna să dăm o armă în mâna agitatorilor naționalităților. Nu vrem să aprindem propria noastră casă; către nerăuțimiriile economice, sociale, religioase și de drept public nu vrem să mai adăugăm și afacerile naționalităților. Stăm în fața celor mai grele probleme, deoarece ce atât înțelegerea pragmatică cât și afacerile comune și delegațiunile cu Austria, precum și chestia războiului, în curândă vreme pot ajunge la discuție. Și dacă Austria se scoală asupra noastră, de ce să-i dăm ca aliata naționalitățile, ca înainte cu cincizeci și două de ani? Bine a răspuns Széll lui Komjathy, că nu se poate să vrem a ne război cu toată lumea d'odată“.

Să vedem acum cari sunt «dreptățile» Secuilor.

Et zic în adresa lor că legea de naționalități sacrifică, în municipiile orașenești și la comitate, minoritățile maghiare bunului plac al — naționalităților.

Un neadevăr mai sfruntat rar s'a așternut pe hârtie. În toată țeara aceasta, nu este un singur comitat, în care limba protocolară să nu fie cea maghiară și abea sunt două comitate (Brașovul și Sibitul) unde pe lângă cea maghiară se tolerează încă și limba sârbească. Incolo nicăieri nu se respectează nici limba română, deși suntem majoritate zdrobitoare în 17 comitate. Tot așa de puțin se respectă limba slovacă, deși Slovacii sunt și ei peste 3 milioane, în massă compactă.

Să zicem însă că se execută legea și că pretutindeni unde se cuvine, se folosește limba română, sârbă, slovacă ori germană. Oare ar fi asta o crimă? Oare legile trebuie să se facă pentru interesul minorităților, cum pretind Secuții? Oare e cu cale ca în comitate unde nu e picior de Ungur, slujbașii toți să fie Unguri, cari nu numai nu știu și nu vor să învețe românește, dar

și fac merit din batjocorirea a tot ce nu este unguresc?

«Budapesti Hirlep» se declară de alt-fel în princip pentru revisuire și ne aduce aceleași motive pe cari le-ar invoca ori-ce Bartha Miklós ori Bánffy Dezső. Se întreabă mai presus de toate:

„Să ne gândim numai ceva mai de parte: ce s'ar întâmpla, dacă într'un moment de schimbare politică nefavorabilă pentru Ungaria s'ar alimenta încă agitațiunea naționalităților și provocându-se la lege ar începe să folosească în administrație pretutindeni diferitele limbi. Unitatea de stat maghiară și caracterul național maghiară al statului și viitorul politic chiar al nostru ar deveni ast-fel îndoios“.

Asta e deci motivul principal: să șteargă legea, ca nu cum-va într'un moment de schimbare politică nefavorabilă pentru Ungaria — ori mai bine: pentru Unguri — noi să ne provocăm la drept ce ni s'a recunoscut și înscris în lege încă la 1868.

Să zicem însă că se va revisui ori chiar șterge legea de naționalități.

Et ce? Ne cred concetățenii noștri maghiari pe noi așa de proști, în cât la un moment de schimbare politică nefavorabilă pentru ei, noi să nu căutăm din toate puterile noastre a recuceri ceea-ce Secuții zic să ni se ia acum?!

Eată de ce noi privim de alt-fel cu liniște svârcolirile șoviniste și puțin ne pasă dacă ei ar desființa chiar întreaga lege de naționalități, care și de alt-fel e o literă moartă. Noi avem vreme să așteptăm, pentru-că suntem siguri: are să urmeze «momentul nefavorabil» de care se tem Ungurii. Ne-om răfui atunci temeinic, și după experiențele câștigate vom ști să facem ca în țeara aceasta nu majoritățile să fie aservite minorităților, ci după-cum se cuvine: *voința majorității să domineze!*

Reforma legii electorale, un desiderat atât de vechiu, pe care atâtea ministere din țara noastră s'au angajat să o îndeplinească, mereu svâcnește în opinia publică maghiară, care, nici chiar ea, nu este mulțumită de simulacrul de reformă așa zisă a întocmirii judecătorei Curiei.

48-istii din Budapesta au adresat parlamentului o cerere de reformă dreptului electoral, prin care cer, ca și dacă nu se va introduce votul universal, cel puțin să se lărgască dreptul de vot, și să se introducă votul secret; apoi să se șteargă taxa de cărăușie și să se facă o nouă arondare a cercurilor electorale, după dreptate.

Se mai cere a se lua dispozițiuni pentru a împiedeca diferitele silnicii, falsificări de liste, etc.

Mizeria Rutenilor.

Este îndeobște cunoscut că, mai în anii trecuți, secretarul ministerial Egan a fost delegat de minister ca să studieze și să caute a remedia mizeria ce bântuie între Ruteni. Pe atunci toată presa ovreiască îi sârșise în cap, în «chestia ruteană», dar cu toate astea spriginul guvernului nu i-a lipsit pentru a-și împlini misiunea.

Implinindu-și dl Egan misiunea, urma ca să înceteze mizeria și neajunsurile ce bântuiesc pe acel săracit popor, și vaețele lui să nu le mai auzim.

Dar, ce vedem? Alkotmány în Nr. dela 12 Dec. publică următoarele:

„Triste zile au dat în Maramuraș peste poporul rutean. E o stare aproape desperatoare. Acel popor pacnic și blând, care până acum s'a alipit așa de cu tărie de patria sa, de munții Carpați, acum răscolindu-se eu totul, să gătește pentru Brazilia, Argentina, etc... Cine e cauza? Este de prisos să o mai spunem. Autoritățile comitatense abia se mai ved sau nici nu se ved prin comitat... De nevoile poporului nu se interesează... sunt mulți lacomi... sunt mari dările. Pânea nu și-o mai găsește între munții... Impărțirea pădurilor și izlaurilor a stricat rău pe popor... cei ce n'au vrut să primească parcelele pietroase, au fost dați în judecată. Viața bieților Ruteni este o imensă pierdere de vreme. Ca să meargă la oficiul stării civile, trebuie să meargă ceasuri întregi din munții săi, până la notarul cercual... În Ardeal sau în Galiția, unde se duc la lucru, la răsturnări de copaci, din păduri, antreprenorii, cari sunt jidanii, dacă nu le plătesc, n'au unde se duce să-i pârască.“

Aceasta este numai o palidă imagine a stărilor de lucruri!

Această sfâșietoare stare de lucruri ce dovedește? Dovedește că îngrijirea și interesarea celor chemați prea mică, prea superficială și prea ușuratică este. Un mare rău se sanează cu energice mijloace. De aceea relele infiltrate în obiceiurile administrative, în exploatarea «legală», ar trebui să preocupe serios autoritatea de stat, căci statul nu este pentru opresiune și exploatare, ci pentru apărarea și protejarea cetățenilor, contra a ori-ce tentative chiar de această natură.

Am semnalat în deosebite rânduri pericolul ce prezintă emigrarea, și repetăm, să nu piardă din vedere cei ce azi duc cărma țării, că prin neglijența, unilateralitatea și preocupățiunea lor exagerată într'o direcție falsă, nu-mai spre bine și propășire nu au să ducă patria.

O alegere în Bucovina.

Avem și noi Români însușiri bune, între mulțimea de slăbiciuni, ce ne caracterizează. Una din cele bune e, că Românul își teme mult avutul și ține mult la el; e gata totdeauna și între ori-ce împregiurări a se expune pentru el, de câte-ori și-l vede atacat și primejduit.

Alta e întrebarea însă, cum ne expunem pentru avutul nostru?

În 12 l. c. n. s'a făcut alegerea de deputați ai curiei a cincia în unele din provinciile austriace, între cari și Bucovina. Ea ne privește mai deaproape, căci avem frați acolo, cari timp de un veac și un pătrar fac parte din popoarele cărmuite de guvernul austriac și la cari cu drag privim, de câte-ori îi vedem progresând în bine.

Se știe, spre adâncul nostru regret, că, de un timp încoace, divisați în tabere se găsesc și dinșii, chiar într'un timp, când numai împreună și umăr la umăr procedând pot să lupte cu oare-cari sorți de isbândă într'o

campanie atât de serioasă, cum este cea electorală.

Fără îndoială, că și una și alta dintre taberele fruntașilor învrăbiți nu-mai pentru binele neamului au intrat în luptă; numai pentru promovarea bine-lui obștesc și pentru ducerea la biruință a cauzei și-a intereselor legitime ale poporului. nedreptății își da fiecare silința și jertfa muncii sale în lupta începută față cu adversarul comun.

Privind dela distanță numai dezvoltarea lucrurilor, — o îngrijire serioasă ne cuprinde însă față de rezultatul, la care frații noștri bucovineni vor ajunge în lupta ce-au pornit atât ei între ei, cât și împotriva adversarului.

Peste o alegere pentru parlament îi vedem trecuți deja: a fost adevărat alegerea în curia a cincia, întocmire nouă electorală în Austria, introdusă încă la începutul periodului parlamentar expirat. Pentru Bucovina sunt două asemenea mandate. Unul pentru partea românească, și altul pentru partea ruteană a țerișoarei.

Ca deputat al Românilor din această curie, cum știm, în periodul trecut a fost ales cu mare însuflețire dl Dr. George Popovici, bărbat tânăr, cult și plin de foc sfânt pentru apărarea drepturilor poporului său. Cunoaștem și știm cu toții lupta lui bărbătească atât în parlamentul din Viena, cât și în Dieta țerii; cunoaștem însă, mai ales, activitatea lui rodnică și binecuvântată între hotarele țerii, pe terenul cultural și economic al poporului român din Bucovina.

Tot ce azi vedem bun și îmbucurător în progresul poporului român bucovinean pe aceste terenuri, este o lucrare imensă, în care eruditul Dr. George Popovici își are partea leului!

Se poate, ca un asemenea bărbat, — *chiar cu sprigin românească* — să fie scos dintr'un parlament, unde se discută interese vitale și soarta poporului român?

Ne mirăm foarte mult de asta, dar, durere, — lucrul așa este. Adevărat, că îndeosebi în ochii guvernărilor țerii, Dr. George Popovici era un spin de tot supărător și un adversar temut; dar, fără concursul Românilor apropiați de guvern, — dușmanul comun n'ar fi isbutit nici odată să înlătore delat locul lui pe unul din cei mai iubiți și mai adorați fii ai poporului.

Prin ce adevărat a fost înlocuit de asta-dată glasul puternic și inima mare a Drului Popovici, la mandatul curiei poporului? — Răspuns fatal!

A «triumfat» față de dînsul un anume D. Isopescul, director al pedagogiului german din Cernăuți, un moșneag îmbătrânit în totală nepăsare față de interesele poporului și de soarta neamului, care, pe bună cale, nu-l cunoaște nici după nume.

Eată rezultatul primei alegeri în Bucovina! Ce va urma, — viitorul proxim va arăta.

Din Dietă.

— Ședința dela 14 Decembrie. —

Primul obiect al ședinței a fost dezbaterea în special a proiectului de lege al indemnității, care s'a primit fără discuție.

A urmat discuția asupra proiectului de lege despre provisorul recrutării. Primii oratori au fost independentul Tóth János și deputatul secuian Ugron Gábor, care au atacat cu asprime proiectul, înosebi Ugron, care vestește cu violență spiritul german al armatei. Li-au răspuns, celui dintâiu prim-ministrul Széll, în locul baronului Fejerváry, care e bolnav, și lui Ugron: secretarul de stat Gromon.

Nici unul, nici altul însă nu a putut să mulțumească pe kossuthiști prin răspunsul dat, căci a trebuit să urmeze la rând însuși fiul tătâne-său, Kossuth Ferencz, care cere armată instruită ungurește și în spirit maghiar.

Dezbaterea continuă în ședința proxima, având cel dintâiu să vorbească kossuthistul Pichler.

Dualismul în viitor.

Pactul dualist, sau mai bine zis rețineră sau abandonarea, lui preocupă cu drept cuvânt, cercurile politice din Ungaria. Semioficiosul „Budapesti Hírlap“ fără să se lasardeze de a da o soluție, — cel puțin să se face a crede, comunică la loc de frunte, aprecieri provenite dela persoane de greutate. Credem că nu e fără interes ce să fie cunoscute și de cititorii nostri acele aprecieri:

Guvernul Széll urmărește cu mare atenție — spune „personajul de greutate“ — luptele pregătitoare pentru alegeri în cercurile țării și regatele reprezentate în Reichsrath. Are informații foarte temeinice și amănunțite asupra pregătirilor. Acele informații nu liniștesc de loc guvernul unguresc, că ar fi să izbutească primul-ministru austriac de a-și forma un parlament dispus să lucreze. Tratatul cu Cehii feudalii au înghețat. Dacă voiu să vorbească fără precauție diplomatică, pot să declar că:

1) Dr. Körber nu va fi în stare să mulțumească pe neamurile austriace, cu atât mai puțin va reuși să le împace.

2) Viitorul Reichsrath va începe de acolo, unde a terminat cel disolvat: cu obscuritate, deci nici vorbă nu va putea fi de legiferare.

3) Această iminentă nereușită va pecetui soarta guvernului Körber, se va con-

stata cazul de moarte a parlamentului; și fiindcă vor să facă o nouă încercare pentru menținerea constituției dela 67, guvernul Körber va fi înșărcinat cu conducerea nouilor alegeri generale.

4) Factorii politici de căpetenie din Austria și-au tras dej-seama, că nu pot să lege cea mai mică speranță de zadarnicele și noblezaicele silințe ale guvernului Körber; în Burg sbuciumul dureros și totuși vestitor de speranță al guvernului, face impresia durerosului în parte, ori a comicului.

5) Abia mai e speranță, ca Reichsrathul ce se va întruni în Ianuarie să poată trimite delegațiunea și comisiunea cvotel.

Toate lucrurile acestea vor avea natural, mari consecvențe pe toată linia. Votul îndigita câteva. Reforma armatei va rămâne baltă. De asemenea de mult dorita reformă a marinet; ridicarea listei civile; chestiunea tarifelor autonome nu vor putea fi discutate de guverne.

Fără de acestea însă, cu chiu cu vai, cu mari pierderi și stărbirea sâng-rândă a autorității monarchiei, am mai puté fi.

Marele neajuns este în grăuțiile de-a putea menține forma de guvernare dualisă

Mare noroc ar fi, dacă partidele din Reichsrath ar primi capul lui Körber în frunte emiterii delegațiilor și comisiunii cvotel. Dacă s'ar întâmpla aceasta, criza constituțională s'ar amâna pe un an de zile. Pentru Ungaria, ar urma ca alegerile generale să se amâne. Comisia cvotel și-ar face lucrul său, ca și în anul trecut; ear' delegațiunea s'ar aduna și ar vota bugetul comun, etc.

Dacă se va întâmpla însă cazul mai grav, că adică Reichsrathul nu va emite nici delegațiunea nici comisia cvotel, pentru acest caz guvernul unguresc își are planul său. Széll Kálmán, care își leagă pozițiunea sa de susținerea constituției dela 67, după cum a proclamat o această la prezentarea sa ca prim-ministru, a declarat mai adăunând în parlament, că la un astfel de caz va procedea la afacerile comune într'un mod provisoriu, fără înălțurarea art. XII din 1867

Ce însemnează această enunțiațiune a presidentului ministeriului?

Donc lucruri însemnează.

Pentru contolarea afacerilor comune, și pentru stabilirea bugetului afacerilor comune însemnează, un proiect de lege, care va constata starea de lucruri, va constata dorința statului ungar și marele interes al monarchiei de a menține dualismul; va constata susținerea drepturilor statului ungar, ear' în partea sa ordinară, va emite delegațiunea sa, după autograful regesc. Această delegațiune maghiară va îndeplini singură muncă ce revine delegațiilor. În proiectul provisor se va spune că legislațiunile celor două țări vor reveni la vechea practică. Îndată ce aceasta va fi cu puțință. Această delegație ar fi să și țină adunarea în Budapesta.

Proportia contribuției pentru afacerile comune, în ce privește fixarea cvotel, după enunțiațiunea ministrului president însemnează: un al doilea proiect de lege de caracter provisoriu, care va fixa suma cu care Ungaria va avea să contribuie la cheltuielile comune.

Aceste două proiecte de legi, natural, că ar fi să le pună la cale parlamentul eșit din alegerile viitoare.

Din România.

În giurul mesagului.

În Camera deputaților din București urmează o vie discuție în giurul răspunsului la mesagiu. Oratorul partidului liberal au combătut răspunsul pe tema opririi muncilor țărănești cu ajutorul armatei, pe tema instruirii proprietăților statului, și a deficitului bugetar, care este de 35 milioane, și pe care guvernul n'a fost în stare să-l echilibreze.

Din majoritate, am arătat deja în alt rând, s'a ridicat deputatul, d-l Aurel Iliescu, combătând guvernul, și în special pe juriștii.

În ședința dela 29 Nov. v. s'a ridicat d-l G. Panu, fostul șef al radicalilor, bărbat politic de greutate și influent în partidul conservator, și a criticat foarte aspru politica financiară a guvernului. D sa acuză guvernul că nu și-a dat seamă de situația în care a primit puterea, și nu a împlinit îndatoririle ce li reveneau în u ma promisiunii din primul mesagiu de sub guvernul conservator, în care se promiteau irigații, cadastru, etc. Din contră, d sa acuză actuala formațiune ministerială că a înlăturat din minister pe d-l Tache Ionnescu, distins bărbat politic; că oamenii săi au invinuit pe d-l general Manu că ar fi incapabil, ș'apoi însuși n'au fost în stare să facă ceea ce pretindeau dela fostul ministru de finanțe.

Apărători ai guvernului, sunt d-nii B. Pălineanu și B. Delavrancea.

D-l N. Xenopol, recomandă guvernului să facă mai multe economii decât impozite.

D-l N. Săveanu, constată că partidul conservator, care altădată numia partid demagogic pe cel liberal, e împănăt și susținut astăzi numai de transfugii demagogi. Atacă în deosebi pe d. Delavrancea, citând din discursurile sale pasajii în cari nu tocmai de mult ocăra sdravăn pe conservatori, ear acum este cel mai smerit aderent al lor. Discuțiunea, va mai urma, mai sunt vre o 10 oratori înscriși la camera, ear la senat va lua cuvântul și d-l D. A. Sturdza, noul senator de Mehedinți.

Splouiri din presa maghiară.

Bánffy contra Papai.

Înimă rea îi face lui Bánffy — Széll, fiindcă „pactează“ și ear pactează, cu toată lumea, până și cu... Papa!

Nu i-a fost de ajuns primului-ministru că a dat țara pe mâna naționalităților, că a „pactat“: horribile dictu: cu valachii, mai pune la cale acum și pe preasfântul dela Roma!

„De geaba vă smulgeți părul, bunilor maghiari greco-catolici! exclamă gazeta baronului. Acolo, departe, în străini șade în înalta sa cetate, în porfiră, un bătrân, care poate chiar acum pune la o parte cu o di-

vină liniște rugăciunea implorătoare a mil și mil de inimi bune maghारे: ca în propria lor patrie maghiară să aibă dreptul de a se închina în propria lor limbă“.

Și acel preasfânt, ține să hotărască ce limbi au să fie canonice în biserica greco-catolică? Și acel preasfânt a canonizat pentru acea biserică limba puțintelor Români și Slavi, și au canonicăză ea limbă bisericăcească pe cea a colonului de Maghiari?

H-I, dac'ar fi Bánffy Papa, alt-fel ar fi! Câte calități nu are fostul caporal de panduri: Ban de prim ministru în Ungaria, de șef peste boxeri, chiar de Papa!

Ne vom pomem într'o bună zi, că pleacă între antropofagi, să i reguleze pe șia „tettekkel ényezze“, căci aialaltă lumea nepricepută, nerecunoscătoare, a atâtor geniale calități.

Dă-i cu Bánffy!

Ședința festivă a societății de lectură Andreiu Șaguna.

— Raport special. —

Membrii societății de lectură „Andreiu Șaguna“ dela seminarul „Andreian“ din Sibiu, în semn de recunoștință și reverență față de memoria celui mai mare bărbat al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria, de al cărui nume sunt legate cele mai frumoase momente din istoria bisericii și a națiunii române, arangează în tot anul, în presara sfântului Andreiu câte o ședință festivă, în care membrii acelei societăți disting prin lucrări, declamațiuni și cântări. Așa s'a întâmplat și în anul de față, la 28 Noemvrie. Tot ce Sibiul a avut mai distins, a fost prezent la ședință. Inteligența de jurul Sibiului, apoi preoții cari au părăsit Seminarul în anul 1889 și 1894 încă au luat partid, așa încât sala cea mare a noii edificii s'a dovedit de prea mică pentru a putea cuprinde pe publicul asistent.

Pe la oarele 7 simpaticul profesor seminarial, d-l Dr. Petru Șpan, ca președinte al societății, deschide ședința spunând ca următoarele:

Dat este sufletul omeneșc, entrop de greutățile și miseriile momentului, să caute și găsească alinare și recreare în venurile trecutului. Croită e de așa fire omului, ca în momentele de descurajare și deszădăjire să și redobândească forța perdută reamintindu-și situații concordante din noianul vremilor trecute. Da! Iavor de tărâie, iavor de putere este trecutul cel bogat în fapte mărețe, din care cu faldăș-gare se adapă sufletele setoase după sentimente nobile și înalte. Când mai tare și mai cu putere ne apasă greul vieții, atunci cu mai mare și mai avântat sbor se îndreaptă inima și sufletul nostru spre altele însemnătoare și înveselitoare ale trecutului.

Din jurnalul unui

călător siberian.

(Continuare.)

— Feodor! — strigă bătrânul — dă-te jos!

„Fără de voie mă supusei poruncii lui. Și el descălecă; calul remase de-a curmezișul drumului. Și caii mei stăteau nemișcați; eu de asemenea, ca fermecat. El se apropie de mine, îmi șopti ceva, mă apucă de mână și mă duse la trăsură. Mă uitai la mâna mea și zării într'însa un topor.

„Il urma! Nu eram în stare să-i răspund nici o vorbă și n'aveam putere să mă împotrivesc lui.

„Păcătuiește! — zise el, — și pe urmă te vei pocăi!

„Ne apropiarm cu totul de trăsură — el se dădu de-o parte.

„Incepe! — îmi șopti el — întăiu muierii la cap:

„Atunci mă uitai în trăsură. O, Doamne! ca o porumbiță ostenită de moarte, ședea deșguța de femeie acolo, apărându-și copiii cu brațele desfăcute și privind la mine cu ochii mari deschiși, chinuși de frică. Inima din piept mi-se strânse de durere. Copiii se deșteptaseră și ei și mă priviau

neștiutori, cu ochii copilăroși!..

„Și privirea asta mă deșteptă din somn. Deschise ochii, ridică toporul. — Sângele îmi încremeni!.. În inima mea numai mânia era vie. Știam că sunt pe cale de a săvârși un păcat de sânge — și totuși — nici o mișcă nu-mi mișcă inima.

„Încă odată mă uitai la bătrân. Ochii îi sticliau într'o lumină verde, nestatornică. El pricepu, speriat, lucrurile și se înghemui dinaintea mea ca un verme. Ridical brațul și lovi: — bătrânul abia gemu și căzu dinaintea mea la pământ. Cu piciorul îi împinsei în colo. — Doamne iartă-mă!“

Povestitorul resuflă adânc.

— El, — și pe urmă, — întrebai eu, văzând că el amuțise și căzuse pe gânduri.

— A, pe urmă? — întrebă el, — încă batjocoriam hoitul lui, când văzui venind de pe deal, călare, pe Ivan Zacharov, cu pușca în mână. Mă repezii, la dinsul — ca să vie și el sături cu ciungul: dar el prinsese de veste, îmi aruncă o privire plină de groază, dădu pîntelul calului și fugi.

„Eu îmi venii în fire, fără a îndrăzni să mă uit în ochii cuiva; mă suiui pe capră și dădui un biciu cailor; dar ei nu se urniră din loc. Surul stătea tot de-a curmezișul drumului, uitasem de dinsul. Așa î' învâșase. Făcut o cruce. Trebuie așa-dar să

ucid și vita asta. O făcut, după ce încercasem în zadar să dau surul la o parte; el se împotrivia tuturor silințelor mele.

— Dragă femeie, — zisei eu, — dați-vă nișel jos, pentru-că se poate să se sperie caii și să ia vânt, când surul va căde dinaintea lor.

„Ca un copil fără voință ea ascultă și se dădu jos din trăsură. Copiii o urmau, înleptându-se de dînză. Și ei se temeau — era destul de fioros lucru și așa; dar eu trebuia să mă necăjesc și cu vita asta.

„Intorsei troica, apucaî încă odată toporul și mă apropiai de calul cel sur.

— Feri în lături! — îi zisei eu. — El mișcă numai din urechi, par'că voia să mi răspundă că n'o va face. Atunci mi-se întunecă dinaintea ochilor; mă opintii cu toporul din resputeri — căluțul gemu numai încetșor și căzu mort. Eu îl apucaî de picioare, îl trăsai din drum și îl pusei lângă stăpânul său mort. — Zăceți aici amândoi!

— Suiți-vă, — zisei eu. — Ea așeză pe cei doi copii mai mici în trăsură, pe cel mai mare nu-l putea ridica.

— Ajută-mă! — zise ea. — Eu mă apropiai. Miștelul îmi întinse mânușele și era să-l ridic, dar deodată îmi trăsni prin minte...

— Ia-l de lângă mine, — o rugai, — eu am vărsat sânge.

„Se așezară. Pusei mâna pe bășchet. Căi sforsă, dar rămaseră nemișcați.

„Ce era de făcut?”

— Pune, te rog, pe bășet pe capul zisei eu. Ea făcu așa, ținându-l pe la spate. Eu ridicai biciul — căi o rupseră de fuș, cum făceau înainte de oprire. Fugiau de păcatul de sânge.

„La ziuă ajunserăm în sat. Eu luai pe femeie și mă dusei singur la judecătoarea.

— Am ucis un om, luați-mă.

„Femeea povesti totul cum se petrecuse.

— El m'a scăpat, — zise ea. — Mă legară. Ea plânse, se rugă.

— Pentru care vină îl legați? Ați cut o faptă bună și m'a scăpat pe mine pe copiii mei de moarte!

„Era ca eșită din minți. Când văz că rugămintele sale n'ajută, se repezi singur la mine ca să mă deslege. Eu căutam să sfătuiesc să se astempe.

— Lasă, — zisei eu — Dumnezeu va judeca, dacă eu sunt vinovat și oamenii buni mă vor deslega.

După: Vladimir Korolenko.
(Va urma).

Ună mângâiere, câtă tărie nu varsă în
 aceste noastre reamintirea faptelor inde-
 limate de moșii și strămoșii noștri întru
 plajarea neamului românesc! Indeamă ti-
 metul la tărie de caracter arătând că nu-
 mai oameni cu caracter pot face lucruri
 bune și folositoare unei națiuni. Aduce drept
 model caracterul marelui bărbat Andreiu Șa-
 guna de Șaguna, despre a cărui viață zice
 că mai abundanță în învățături, mai bogată
 în fapte, mai mângâitoare în timpuri de
 restriște și mai ademenitoare spre muncă
 în găsim și nu vom găsi la bărbai de al
 neamului nostru. După ce arată momentele
 mai însemnate din viața marelui bărbat Șa-
 guna, încheie, că membrii acestei societăți,
 prin serbarea arangeată, dovedesc nu un-
 mal recunoștința față de primul protector
 al acestei societăți, ci și dorul de a-și în-
 drepta nația pe calea desemnată de acest
 bărbat. Cuvântul de deschidere al
 dlui Dr. Șpan a fost ascultat cu multa
 atențiune și viu interes din partea publica-
 lății.

S'au citit două lucrări, „cuvânt ocașional“ de Vasile Buncean, și „Influența artei
 asupra omului“ de vice-președintele Sebastian
 Șanca, clericul de cursul III. Amândouă lu-
 crările au fost bine dezvoltate; cu deosebire
 cea dintâi, în care autorul arată meritele
 lui Șaguna pe terenul bisericesc și național.
 Cea din urmă, cu toate că obiectul ei e foarte
 abstract, autorul și-a dat silința ca să o
 prezinte publicului într'un stil frumos și ca
 destulă cunoștință. Discursul a fost foarte
 aplaudat.

Declamarea „Serioșoara III“ de M.
 Eminescu, de clericul din cursul al III
 Lariu Gonția, nu a fost tocmai succesasă.
 Cu atât mai bine a surces declamarea po-
 sies hazlie de Th. Speranța „Jidanul la isiu“.
 predata de pedagogul din cursul al III
 Ioan Sporia, stărnuind mult haz în publicul
 ascultător. Debutantul a fost viu aplaudat.
 „Serenadă“ de R. Voikmann și „Al. III-
 lea potpouriu românesc“ de I. Murășan,
 executate de orchestra societății au plăcut
 mult, dovedind membrii acestei societăți,
 că știu mână arcașul cu siguranță și ușu-
 rință.

Și în fine s'au executat din partea
 corului trei cântări: „Cheruvic“, „Fronșă
 verde foaie ntoarsă“ și „Hătegană“. Aici
 trebuie să o spanem, că conducătorul coru-
 lui n'a fost destul de dibaci în alegerea
 cântărilor, mai cu seamă „Cheruvicul“, cân-
 tare bisericască, numai caracter religios
 n'a avut. Semăna mai mult cu o doină, și
 părea cam apropiată de doina cunoscută
 tuturor:

„Foaie verde de pe punte,
 „Sunt cioban aici la munte“...

Sau chiar cu:

„Murculeț, murculeț căbul meu...“

A doua cântare de asemenea n'a sa-
 tisfăcut așteptările, căci peștii noi ne aș-
 teptam la o doină din popor, ne trezim cu
 o cântare mai mult funebrească. Na vom să
 lătrăm mai detaliat în meritul acestor cân-
 tări, fapt e însă, că n'au plăcut, căci pu-
 blicul ascultător a rămas foarte rece. Sin-
 gura cântare ce a plăcut a fost „Hătegană“,
 cântată așa cum o auzi cântându-se acolo
 de unde și a luat obășia. Dar abs răsăd
 dela aceste mici erori, ședința festivă a mem-
 brilor societății de lectură Andreiu Șaguna,
 a avut un succes — în general — multumitor.

Reporter.

Din străinătate.

Drum de fer rusesc în Balcani Ru-
 sia nu privește cu mânie în sîn acțiunea
 desfășurată de monarhia noastră pentru
 întocmirea căilor ferate bosniace, îndreptată
 spre favorizarea intereselor Austriei în Pen-
 insula-Balcavică.

Carietul de St. Petersburg anunță, că
 Rusia va contribui la progresul Austriei
 prin ridicarea unei linii ferate rusești în
 Balcani. Liniă proiectată ar fi să pornea

să din Serbia, dela Niș până la Marea
 Adriatică. Proiectul Rusiei îl spriginesc la
 Poartă reprezentanții săi din Constantino-
 pol, Prizrend, Cetinje și Belgrad. De ase-
 menea valiul din Cosovo a adresat Porții
 un memoriu, în care se spune că ar fi de
 un interes deosebit pentru Turcia, clădirea
 numitei linii ferate. Reprezentantul Italiei
 și al Franței la Constantinopol, spriginesc
 memoriul valiului.

Noutăți

Arad, 15 Decembrie n. 1900.

Contele din Ecfa în închisoarea de
 stat Contele Felix Harnoncourt, mare pro-
 prietar în Toronto, amicul arhiducei moș-
 tenitor de tron Francisc Ferdinand avusese
 un duel cu redactorul dela „Végyvík“, ad-
 vocatul din Panciova cavaler Faymann Gyula.
 Tribunalul din Beci herecul mare a pedep-
 sit pe conte cu 6 zile închisoare de stat,
 pedepsă pe care contele și-o începe în 23 l. c.

Prigonirea limbii polone. Din Lem-
 berg se zăuță, că după o știre a lui „Słowo
 Polki“ din Varșovia, s'a dat un ordin mi-
 nisterial, prin care în Polonia rusească se
 interzice studiul limbii polone în școlile
 private și guvernorul este autorizat, să pe-
 depească cu 6 luni închisoare pe acei cari
 cătează acest ordin.

Domnișoara Agatha Bărsescu, celebra
 noastră tragediană, dela Teatrul Național
 din București, era să fie victima unui acci-
 dent regretabil.

Iată cum s'a petrecut faptul:
 D-soara Agatha Bărsescu voia să se
 ducă la Teatrul Liric, ca să asiste la spec-
 tacol. În momentul însă când tocmai puse
 piciorul pe scara unei trăsurii ca să o conducă
 la teatru, căi vizitiului sperindu-se, d-soara
 Bărsescu își perduse echilibrul și roata tră-
 surii li călcă pe piciorul. Într'o stare gravă
 d-sa a fost condusă la locuința, unde după
 ajutoarele grabnice ale doctorului, care l
 pansă rana, d-soara Agatha Bărsescu se
 simți mai bine. Rana nu e gravă și situația
 tragedianei nu inspiră nici o temere.

In afacerea personală a dlui
 Dr. St. C. Pop, avocat în chestia
 protopopului M. Bocșan, ni-s'a trimis
 eri, după încheierea foii, originalului
 unei scrisori ce dl Pop a primit dela
 dl Stauber József, redactorul ziarului
 „Aradi Közlöny“.

Ziaristul maghiar zice între altele:
 „N'am spus d-lui I. Stefanuțiu că
 D'Ta ai adus la mine, spre publica-
 re, actul de suspendare, în limba ma-
 ghiară ori română“.

Di Stefanuț, care de prezent lipsește
 din Arad, nu ne îndoiim va răspunde.

Șovinismul atât de mult băutuie și în
 comitatul Sătmar, încât până și în congre-
 gație a împins o afacere ca cea de mai jos.
 Cu data de 13 l. c. se telegrafează adevă
 următoarele: „In ședința de azi a congre-
 gației comitatului Sătmar a venit la ordinea
 zilei afacerea stăruții Pásztorj Arjad dela
 clausrul din Bicsad, care pentru intrigă na-
 ționaliste a fost amovat din post. S'a făcut
 adunare propunerea, ca stăruțului să i-se
 voteze recuză și o petiție cu 700 iscă
 lituri s'a adresat șpanului Hugonnay, ca
 acesta să ia măsurile necesare pentru re-
 punerea lui Pásztorj în postul său. În contra
 propunerii s'a ridicat Constantin Lucaciu,
 fratele lui Vasile Lucaciu, dar' cauza a fost
 spriginată de vicșpanul Nagy și de Doma-
 kidy, și astfel aluzarea a decia, să facă tot
 posibilul pentru reintegrarea stăruțului“.

Convocare. În înțelesul circularului
 On. comitet central die 22 Octomvre a. c.
 prin aceasta convocă adunarea generală de
 toamnă a despărțământului Buziaș al reu-
 niunii învățătorilor dela școlile conf. gr.
 or. române din diece-a Caransebeșului—pe
 J d In 7/20 Decembrie a. c. la 10 ore di
 mineața în sala școlii gr. or. române din
 Buziaș pe lângă următorul program: 1)
 Deschiderea adunării; 2) Constatarea mem-

brilor prezenți; 3) Inscirerea de membri
 noui; 4) Cetrea circularului comitetului
 central al reuniunii die 22 Octomvre a. c.,
 care circularul e publicat în „Foaie Diece-
 sană“ Nrul 46 a. c.; 5) Prelegere teoretică-
 economică despre „conservarea și întrebuin-
 țarea gunoierului“, de Ioan Cineciu, învățtor
 în Buziaș; 6) Designarea temelor pedago-
 gice pentru adunarea proxima și împărțirea
 acestora între membri; 7) Incaasarea taxelor
 restante și curente; 8) Reconstituirea des-
 părțământului pe anul adm. 1900—1901;
 9) Defigerea locului pentru ținerea proxima
 a adunării; 10) Propuneri; 11). Alegerea
 unei comisii pentru autentificarea protoco-
 lului; 12) Închiderea adunării.

În interesul progresului afacerilor șco-
 lare sunt poftiți a participa la adunare toți
 membrii fondatori, ordinari și ajutători al
 școlii despărțământ, precum și alți iubi-
 tori de progresul școlilor și al învățămên-
 tului popular. Domni învățători și învăța-
 to re, cu form școlii 150 punct. 2 din regu-
 lamen al pentru organizarea învățământului
 — sunt obligați a participa la adunare.
 Ghidul, 29 Noemvre 1900.— Aurelu Dragan,
 președ. despărțământului.

Revista Universitară. Facultatea de
 lit re și filosofie din București publica
 cursurile și conferințele ce se țin la nu-
 mita facultate, în revista ce apare, cu nu-
 mela de mai sus, în îngrijrea dlui P. Ha-
 neș Am primit la redacțiunea noastră Nr.
 1 și 2 din această prețioasă revistă, care a
 intrat în anul al doilea al existenței sale.
 Cuprinsul acestei număr este următorul:
 Psihologia experimentală (lecție de deschi-
 dere) C. Rădulescu Motru; Istoria medie
 (lecție de deschidere), N. Iorga; Istoria fi-
 losofiei contemporane franceze (lecție de
 deschidere), T. Maiorescu; Pedagogia (lec-
 tie de deschidere) I. Crăciunescu; Conaki,
 Iancu Văcărescu, Gh. Asak, C. Stamate,
 Ov. Densușianu; Idealul și idealurile (cur-
 sul de Etică), C. Dimitrescu-Ișji; Poezia popu-
 lară pe timpul migrațiunii popoarelor, Gh.
 Pop Seminarile noastre „Basmul“. Cărți și
 Reviste. Informațiuni.

Invitare. Primum următoarele
 rânduri: Capitanul orașului Timișoara,
 dl Dr. Bandi, după ce a suspendat pe
 toți funcționarii și comitetul „Reuniunii
 funebrele române din Elisabetinul-Ti-
 mișorilor“, unde stătea în frunte „re-
 dactorul“ Barcia, — prin hârtia sa
 dela 3 l. c. a convocat la adunare
 generală estraordinară pe toți membrii
 acestei reuniuni pe ziua de 23 De-
 cembrie st. n. dimineața la 10 ore, în
 sala magistratului. Scopul e, ca adu-
 narea să-și aleagă noui funcționari și
 un alt comitet. Invităm la această adu-
 nare pe toți membrii reuniunii pentru-
 ca în bună înțelegere comună să ne
 alegem oameni de treabă, cari să ne
 conducă reuniunea. — Timișoara, 10
 Decemvre 1900. — Mai mulți membri.

„Sezătoarea Săteanului“. Revista po-
 porană a mișcărilor culturale și economice.
 Apare odată pe lună, în Bumbesti-de Ju
 (județul Gorj, România). Nr. 4, din anul III
 are următorul sumar: Revolte țărănești, de
 D. Ciocanescu; Cum putem birui nevoile.
 M'hai dela Coveio; Foasele tovrășiiilor:
 Marinescu-Jilava; Fie ate, C Sandu; Nou
 societăți de asigurare la sate pentru vic.
 C. Orăscu; Mai bine mă făceam piogar
 nuv lă, Penait G. Voănescu; Serioșoara
 posie, Emanuel Părăianu; Cuvintare despre
 supunerea față de stăpâni Ion; Sometă
 țile economice la sate, „; D'ale muncii
 populare, M'hai Păsculescu; Sfaturi către
 săteni, Ilicscu Dumitru.

Această revistă e condusă de o mână
 de învățători și studenți harnici, cari nu
 numai că merită laudă pentru munca lor,
 dar a căror muncă a dat deja până acum
 frumoase roade, în cultivarea oporului din
 numitele părți ale regatului român.

Descoperire arheologică. La Pom-
 pei, în Italia, cu prilegiul unor săpături s'a
 descoperit o foarte prețioasă statuie greacă
 în bronz, care reaminteste, prin eleganta și
 grația formelor sale, celebrul „Idolino“ din
 galeria Uffizilor.

Statuia are un metru și 19 cm. înăl-
 țime, este în perfectă stare și prezintă ca-
 racteristicile școlii lui Polycleto. De sigur
 că era destinată să; oarte o făclie, căci bra-
 tul drept este ridicat în sus; singura dete-
 riorare consistă într'o crepătură a aceluiași
 braț, ușoră de reparat.

În câmpul unde s'a făcut descoperirea
 trebuie să se afle o mină pentru topirea și
 lucrarea bronzului, și nu este improbabil
 ca să se găsească într'o zi și alte comori
 de artă, prin acele locuri.

O solemnitate amănată. S'a renunțat
 de a se mai celebra a 200 a aniversare a
 monarhiei prus. ne, din pricina refuzului
 celor lalte state germane de a figura într'o
 ceremonie exclusiv prusiană. Autoritățile se
 vor mărgini a da numai o mai mare stră-
 duire să bătorească anuale a încoronării, de
 la 18 Ianuarie, la care vor fi invitați și re-
 prezentanții marilor familii ale Prusiei orien-
 tale, cari au asistat, acum două veacuri, la
 sacrala primului rege al Prusiei. Se vor
 bate monede cu efigia lui Frederic I. și a
 s'averanului actual Wilhelm II.

Fortună îngrozitoare. Un grosier ura-
 gva a bănuș zădărite trezute pe toată coasta
 B lgi și pe canalul Măneșel. Nici odată
 de arăz-zet de s'nt încoace, marea n'a fost
 așa de înfuriată pe canalul Măneșel. În por-
 tul Douvres nu a putut intra nici un vas,
 și la Folkestone, unde digul de apărare al
 gării a fost distras, valurile ajungeau până
 prin vagoane.

Felurimi.

Apa la matcă și omul la meșteșugul
 său. Ci-că în vremurile mai de mult, un țig-
 an — dracu știe prin ce noroc — ajun-
 sese împărat.

Tremura vargă toată sufiera de frica
 lui, că tăia și spânzura. N'a fost minciună:
 țigauul, când s'a văzat împărat, întâu pe
 tat-lău l'a spânzurat.

Da țigauu, altfel negru negru, de in-
 tuneca lumina soarelui, când își arăta fața!
 Mă rog: zi-l țigau și-l destul.

Îi pusese Dumnezeu mâna'n cap, pe
 semne că i-se făcuse milă de neamul țigă-
 nesc, care e numai de ocară. Așa, într'una
 din zile, pleacă „împăratul“ la vânătoare.
 Dar uitasem să vă spun, că țigauu asta fu-
 sese în vremea lui ridar: făcea scripci, lin-
 guri, copăi, vâcălit de ciur și toate alea.

Umbând el așa prin pădure după
 vânat, odată își uită că e „împărat“ și se
 oprește la un teiu frumos, și măsurându-l
 cu ochii, oftează „împăratul“:

— Auleul! Ce mai teiu de vâcălit!...

Da cel din giurul lui: Vedeti mă; ais
 n'a fost minciună: Apa la matcă și omul
 la meșteșugul său.

Ultime știri.

Crucea la universitate.

Budapesta 15 Decembrie. Eri Senatul
 universitar s'a pronunțat asupra chestiei cru-
 cii. Au fost reprimănte toate facultățile.
 Trei m'abri au votat, pentru ca crucea să
 fie pusă în sălile foste, și cinci contra.
 Astfel crucea nu va mai figura la universi-
 tatea ungurească.

Brava, Ovreilor!

O înfrângere a Englezilor.

London, 14 Decembrie. Știri sosite
 aici din Pretoria spun următoar-
 ele: Mai multe mii de Buri au
 atacat pe generalul Clement în
 districtul Barberton. La început
 Englezii au ținut piept atacurilor
 înversunate ale Burilor și chiar
 îi respinseseră. Buri au reinot
 însă atacul și după o luptă des-
 perată au prins pe toți Englezii.
 Int e aceste trupe au fost și patru
 batalioane din regimentul Nord-
 Kumberland. Toți oficerii, fără
 excepție, au fost prinși.

Se dă crezământ cu atât mai
 osebit acestei știri, cu cât lordul
 Kitchener chiar zilele acestea ra-
 porta, că Buri au poziții foarte
 tari în districtul Barberton.

Editor. Aurel Popovici Barcianu.
 Red: respuns: Ioan Răssu Șirianu.

Szabó Albert

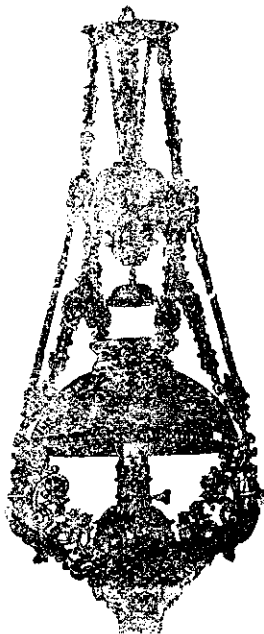
prăvălie de sticlărie, lampe, servicii de porțelan și de bucătărie.

ARAD.

Strada Atzél-Péter Nr 1.

vis-à-vis cu intrarea principală în teatru.

ARAD.

Lampe atornate și cu picior,
filituri electrice și pentru gaz.

Obiecte și tacâmuri de al-
paca și de alpaca-argint.

Vase de tinichea

pentru fert, smălțuite.

Obiecte de lăca și decorații de părăși
de majolica.

Efecte de sticlă și de porțelan.

Mare asortiment de
oglinzi de toaletă,
de aplicat pe părăle sau pe masă.

Singurul represent. al fabricii de electricitate Ganz și Comp.

Servicii de cafea, Moca, și pentru ceaiu, dela 3 fl. 60 cr. în sus. — Servicii de masă
de cel mai fin porțelan de Karisbad și din fayence, dela 10 fl. în sus. — Efecte de casă
și de bucătărie. — Rame pentru oglinzi și tablouri, în mai mult de 150 modele.

Lucrări de sticlărie se primesc în prețuri modeste.

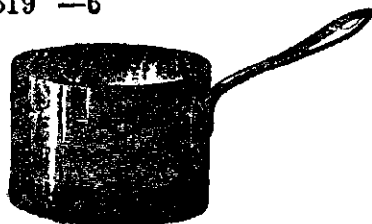
Instalări pentru mirese,

dela cele mai simple până la cele mai pompoase

519 —6

Comande din provinciile
se execută punctual.

Cataloage ilustrate se
trimit la cerere
gratuit și francate.

Ioan Maniuțiu

pălărier

in Arad strada Deák-Ferencz nr. 39

* in casele lui Iorgovici *

Are onoare a aduce la cunoștința P. T. public, că s'a sta-
bilit in Arad, unde și-a deschis atelierul seu de

confecțiune a tot felul de pălării.

După cunoștințele câștigate in Budapesta confecționez pălării
de tot felul după cele mai noue mode.

Primesc tot felul de pălării pentru domni, dame și copii
pentru a le repara, văpsi, sau transforma după cele mai moderne
forme, de-asemeni primesc cilindre (jobene), pentru a le calca
cu ferul.

Comandele din provincie se execută prompt. Se capătă in
atelierul meu tot felul de pălării gata, se fac și cilindre la co-
mandă precum și ori-ce pălării; prompt și cu cele mai
moderate prețuri.

Rugând On. public de binevoitorul seu sprigin semnez eu
distinsă stimă

531 5—5

Ioan Maniuțiu
pălărier.

A apărut

și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“
următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățator; aprobat de Ven. Consistor ilustrată cu cărți geografice — — — — —	—	70 „
2.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic in cause administrative. Prețul — — — — —	—	1.— „
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, — — — — —	—	2.— „
4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, — — — — —	—	80 „
5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, — — — — —	—	2.— „
6.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu — — — — —	—	4.— „
7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popoa, profesor in Brașov. — — — — —	—	2.50 „
8.) „Războiul pentru neatarnare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului — — — — —	—	1.20 „
Prețul „Coroanei“ — — — — —	—	1.60 „
9.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secula născ. Truția — — — — —	—	1.— „
10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, — — — — —	—	1.— „
11.) „Teoria Dramel“ — de Dr. Iosif Blaga. — — — — —	—	3.60 „
12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. — — — — —	—	1.60 „
13.) „Cuvântări bisericești“ — traduse de Ioan Genț. — — — — —	—	5.— „
14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, — — — — —	—	1.50 „
15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilchelm Niemandz — — — — —	—	1.20 „
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator in Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul in Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, pricene și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 3 coroane.	—	—

La comande să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.